Özel servet mi, profesyonel alım satım mı? İsviçre'deki vergi sorusu

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

İsviçre'de mukim bir gerçek kişi için bu soru, kripto varlıklardan elde edilen kazançların Doğrudan Federal Vergi Kanunu'nun (DBG/DFTA) 16. maddesinin 3. fıkrası uyarınca vergiden muaf özel sermaye kazancı mı, yoksa 18. madde uyarınca vergiye tabi serbest meslek kazancı mı olduğunu belirler. İkinci durumda buna sosyal güvenlik primleri de eklenir.[1] İsviçre Federal Vergi İdaresi'nin (ESTV) 27 Temmuz 2012 tarihli 36 No.lu Genelgesi bir güvenli liman öngörür. Buna göre beş ölçütün tamamını karşılayan bir vergi mükellefi, başka bir incelemeye gerek kalmadan özel yatırımcı olarak kabul edilir. Güvenli limanın dışında kalmak, mükellefi profesyonel işlemci yapmaz. Yalnızca mahkemelerin aynı göstergeleri tarttığı genel bir değerlendirmenin kapısını açar.[2]

Güvenli limanın beş ölçütü şunlardır: en az altı aylık elde tutma süresi, vergilendirme dönemindeki işlem hacminin dönem başındaki portföy değerinin beş katını aşmaması, sermaye kazançlarının net gelirin yüzde 50'sinin altında kalması, borçla finansman olmaması (ya da yatırım gelirinin faizi aşması) ve türev ürünlerin yalnızca riskten korunma amacıyla kullanılması. Kripto varlıklar bu ölçütlerin her

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

birini zorlar. Staking ödülleri ve airdrop'lar her durumda gelirdir. Otomatik bir piyasa yapıcıya (AMM) likidite sağlamak sürekli mikro işlemler doğurur. Bu işlemler, mükellef hiçbir şey yapmasa bile kâğıt üzerinde işlem hacmi ölçütünün aşılmasına yol açabilir. Kantonlar, bir protokolün otomatik olarak yeniden dengeleme yapmasının mükellef tarafından yapılan alım satım olmadığını kabul etmiştir. Ancak uygulama yeknesak değildir.[3]

Sıralama

1. 36 No.lu Genelge'nin beş ölçütünü vergi yılı için cüzdan ve borsa kayıtları esasında hesaplayın. Beşi de karşılanıyorsa kazançları vergiden muaf olarak, varlıkları da servet vergisi için beyan edin ve hesaplamayı saklayın.
2. Bir veya daha fazla ölçüt karşılanmıyorsa genel tabloyu değerlendirin: sıklık ve hacim, elde tutma süreleri, borç alınan fonların kullanımı, spekülasyon amaçlı türevler, sistematik yöntem, mesleki bir uğraşla bağlantı (kişisel olarak alım satım yapan bir kripto fon yöneticisi risk altındadır) ve alım satımın mükellefin yaşam standardını sürdürmesi için gerekli olup olmadığı.
3. Gelir olaylarını elden çıkarma olaylarından ayırın. Staking, borç verme faizi, likidite sağlama ücretleri, bir karşılık karşılığında alınan airdrop'lar ve madencilik ödülleri, işlemci statüsünden bağımsız olarak elde edildikleri anda piyasa değeri üzerinden vergiye tabi gelirdir. ESTV, sert çatallanmaları (hard fork) ve karşılıksız airdrop'ları elde edildikleri anda gelir olarak değerlendirir. Kantonlar arasında bazı farklılıklar vardır.[4]
4. Genel değerlendirme profesyonel alım satıma işaret ediyorsa sonuçları modelleyin: net kazançlar üzerinden marjinal oranlarda gelir vergisi, zararların indirilebilirliği, yaklaşık yüzde on oranında AHV primleri ve zararları yedi yıl boyunca devretme imkânı.
5. Yıl sonundan önce yapısal çözümleri değerlendirin: aktif alım satımı bir şirkete taşımak (Zug'da kurumlar vergisi düşüktür, temettüler kısmen vergilendirilir), spekülatif türev işlemlerini bırakmak, elde tutma sürelerini uzatmak.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

6. Tutarlar büyükse kanton vergi idaresinden bir özelge isteyin. Zug ve Zürih, işlemci statüsü konusunda özelge verir. Açıklanan olgular bakımından bağlayıcı olan bir özelge, geriye dönük riski ortadan kaldırır.[5]

Gösterge	Özel servete işaret eder	Profesyonel alım satıma işaret eder
Elde tutma süresi	Çoğunlukla altı aydan uzun	Günler veya haftalar
İşlem hacmi / portföy	Açılış değerinin beş katının altında	Kat kat fazla
Gelir içindeki payı	Kazançlar net gelirin yarısının altında	Kazançlar ana gelir kaynağı
Finansman	Öz kaynaklar	Marj, krediler, borç verme protokolleri
Türevler	Yalnızca riskten korunma	Spekülasyon amaçlı vadesiz sözleşmeler (perpetual), opsiyonlar
Yöntem	Arızi, al ve tut	Sistematik, botlar, arbitraj
Meslek	İlgisiz	İşlemci, fon yöneticisi, piyasa yapıcı

Müvekkil sorusu

“Zug’daki dairemden üç borsada çalışan bir arbitraj botu işletiyorum. Geçen yıl 400.000 CHF kazandırdı. Bu kazanç vergiden muaf mı?” Neredeyse kesinlikle hayır. Botun işlem hacmi beş kat ölçütünü kat kat aşacaktır, elde tutma süresi saniyelerle ölçülür ve yöntem sistematiktir. Kazanç, gelir vergisine ve AHV’ye tabi serbest meslek kazancıdır. Daha doğru soru, botun 1 Ocak’tan itibaren Zug’daki bir GmbH üzerinden işletilip işletilmeyeceğidir. Bu, vergi yükünü toplamda yaklaşık yüzde 12 oranındaki kurumlar vergisine dönüştürür ve kişisel vergilendirmeyi kâr dağıtımına kadar erteler.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Notlar

1. 14 Aralık 1990 tarihli Doğrudan Federal Vergi Kanunu (DBG/DFTA, SR 642.11), md. 16 f. 3 ve md. 18 f. 2; bkz. G. Kısım, II. Bölüm. ↩
2. ESTV'nin 27 Temmuz 2012 tarihli 36 No.lu Genelgesi, Gewerbsmässiger Wertschriftenhandel, bölüm 3; ESTV'nin kripto paralara ilişkin 27 Ağustos 2019 tarihli çalışma belgesi (14 Aralık 2021'de güncellenmiştir) genelgeyi kripto varlıklara uygular; bkz. G. Kısım, II. Bölüm. ↩
3. Zug ve Zürih kantonlarının uygulamaları G. Kısım, II. ve III. Bölümler'de karşılaştırılmıştır. ↩
4. ESTV'nin kripto paralara ilişkin çalışma belgesi, bölüm 2.3–2.6; bkz. G. Kısım, II. Bölüm. ↩
5. İsviçre'deki özelge uygulaması G. Kısım, I. Bölüm'de açıklanmıştır. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.